

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	IV 1837-2 2015	
Érkezett:	2015 AUG 10.	
Példány:	1	Kezelőiroda:
Melléklet:	2 db	N

Magyarország Alkotmánybírósága

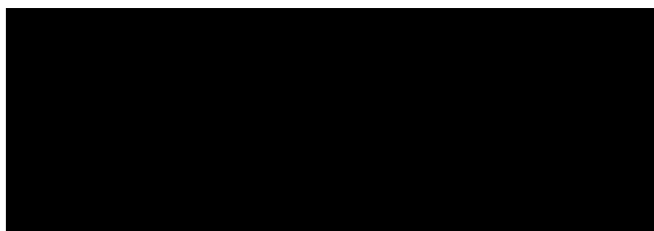
Donáti utca 35-45.

1015 Budapest

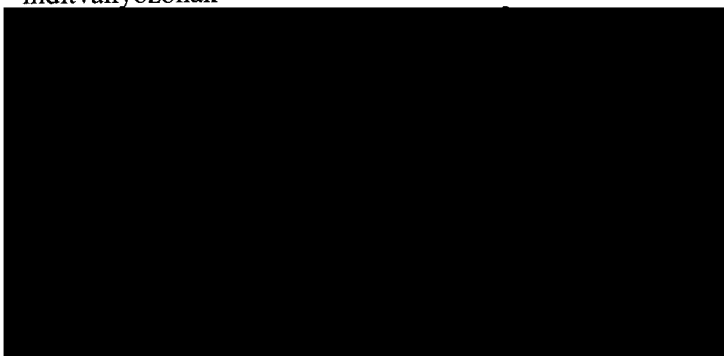
Dr. Bitskey Botond főtitkár úr részére

ALKOTMÁNYJOGI
KIEGÉSZÍTÉSE

PANASZ

indítványozónak

ügyszám: IV/1837-1/2015

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [REDACTED] (a továbbiakban: „Adós” vagy „Indítványozó”) kívül jegyzett jogi képviselője útján 2015.06.01-jén alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az Indítványozó a beadványát az Alkotmánybíróság 2015. június 22-én kelt levelében foglaltak alapján az alábbiak szerint

egészíti ki:

A beadványban definiált kifejezések itt nem szereplő meghatározását eredeti beadvány tartalmazza.

Az Alkotmánybíróság által adott tájékoztatás

- (1) Az Alkotmánybíróság fent hivatkozott levelében tájékoztatta az Indítványozót, hogy beadványa következőkben megjelölt hiányosságait 30 napon belül pótolhatja. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Indítványozó beadványa
- (2) – *kevésbé* tartalmaz alapjogsérelmet alátámasztó indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés és a támadott jogszabályi rendelkezések miatt ellentétesek az Alaptörvény Indítványozó által megjelölt rendelkezéseivel, továbbá
- (3) – nem egyértelmű abban a tekintetben, hogy a Váci Járásbíróság 1412-12 Vh.256/2010/95 számú határozatának megsemmisítését is kéri-e, illetve
- (4) – a panaszhoz mellékelt meghatalmazásból nem derül ki, hogy az az Indítványozó „*képviseleti jogosultsággal rendelkező tagjától származik*”.
- (5) Az Alkotmánybíróság felhívta az Indítványozó figyelmét, hogy az érdemi alkotmánybíróági eljárás megindítására csak akkor van lehetőség, ha a hiánypótlása maradéktalanul megfelel az Abtv. 26.§ (1) bekezdésében, 27.§-ában, valamint 52.§ (1) és (4) bekezdéseiben foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság arról is tájékoztatta az Indítványozót, hogy az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdése és a 28. cikke sem tekinthető az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának.
- (6) Az Abtv. 26.§ (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírói eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán (i) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be és (ii) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- (7) Az Abtv. 27.§ alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírói eljárást befejező egyéb döntés (i) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és (ii) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- (8) Az Abtv. 52.§ (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 52.§ (1b) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz-kérelem akkor határozott, ha (többek között) egyértelműen megjelöli (i) az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét és (ii) az *indokolást* arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés vagy bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. (Részletes indokolást a törvény csak a 34-36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén kíván meg.)
- (9) Az Abtv. 52.§ (4) bekezdése alapján az alkotmánybíróági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.

Az Abtv. 27.§-a szerinti panasz keretében kifogásolt döntések

- (10) Indítványozzuk mind az elsőfokú (a Váci Járásbíróság 1412-12 Vh.256/2010/95 sz. határozata), mind pedig a másodfokú határozat (a Budapest Környéki Törvényszék elsőfokú határozatot helybenhagyó 3Pkf.51.905/2014/3. számú végzése) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

Ügyvédi meghatalmazás

- (11) Jelen beadványunkhoz csatoltan benyújtjuk az Indítványozó által adott ügyvédi meghatalmazást, amely
- (12) – teljes bizonyító erejű magánokirati formában készült (a gazdálkodó szervezet által üzleti körében kiállított okiratot szabályszerűen aláírták, az aláíró kézjegye közjegyző által hitelesítve van) és
- (13) – az Alkotmánybíróság előtti eljárásban való képviselőre szól.

Az alaptörvény-ellenesség és az Alaptörvényben biztosított jog sérelme kapcsán hivatkozott alaptörvényi rendelkezések

- (14) Az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Az Alkotmánybíróság szerint a jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is [9/1992. (I. 30.) AB határozat]. 11/1992. (III. 5.) AB határozatában az Alkotmánybíróság azt is kifejtette, hogy „[a] jogbiztonság megköveteli a jogszabályok olyan világos és egyértelmű fogalmazását, hogy mindenki, akit érint, tisztában lehessen a jogi helyzettel, ahhoz igazíthassa döntését és magatartását, s számolni tudjon a jogkövetkezményekkel. Ideértendő az is, hogy ki lehessen számítani a jogszabály szerint eljáró más jogalanyok és állami szervek magatartását.”
- (15) Az alanyi jogok és kötelezettségek érvényesítésére szolgáló eljárési garanciák a jogbiztonság követelményéből következnek. Megfelelő eljárési garanciák nélkül működő eljárásban a jogbiztonság szenved sérelmet [75/1995. (XI. 21.) AB határozat; 9/1992. (I. 30.) AB határozat.] Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek csak a jog által meghatározott keretek között fejthetik ki a tevékenységüket [56/1991. (XI.8.) AB határozat]. A közvetlen alkotmányi garanciák gazdaságossági és célszerűségi okokból, az eljárás egyszerűsítése vagy az időszerűség követelményének érvényesülése címén sem mellőzhetők. [11/1992. (III. 5.) AB határozat, 49/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 5/1999. (III. 31.) AB határozat, 422/B/1999. AB határozat].
- (16) Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog

- abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye.
- (17) A szakirodalom és az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata is egységes abban, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog nem a döntés materiális igazságosságának és megalapozottságának a garanciája, hanem egy olyan gyűjtőfogalom, amely azokat az elvárásokat jeleníti meg, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy az ítéletekhez vezető eljárásokat tisztességesen folytassák le, és azok az alapvető jogok szemszögéből vizsgálva megfelelőnek minősüljenek. A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos követelményként magában foglalja többek között a bírósághoz fordulás jogát, a pártatlanság elvét, a jogegyenlőséget, az ésszerű idő követelményét és a jogorvoslathoz való jogot is, elemeit azonban nem lehet pontosan és kimerítően felsorolni, csak az eljárás menetének és egészének a figyelembe vételével állapítható meg, hogy ezek a követelmények teljesültek-e vagy sem. Az Alkotmánybíróság több határozatában (lásd 7/2013 (II.1.) számú AB határozat, 3/2014 (I.21.) AB határozat) kifejtette, hogy a tisztességes eljárás követelménye egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának és betartásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan és nem tisztességes (lásd 6/1998 (II.11.) AB határozat).
- (18) A jogállamiság és az abból fakadó tisztességes eljárás követelményének nem csak a szabályozási szinten, hanem a jogalkalmazó szervek mindennapi gyakorlatában is folyamatosan érvényesülnie kell.
- (19) Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog mint alkotmányos alapjog immanens tartalma az érdemi határozatok (érdemi bírósági, közigazgatási vagy más hatósági döntések) tekintetében a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége [5/1992. (I. 23.) AB határozat].
- (20) Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdése alapján a Kormány tagja törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján, feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével rendeletet alkot, amely törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes.
- (21) Az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az Abtv. 26.§ (1) bekezdése alapján támadott jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenessége

- (22) A Cstv. (2010.06.30-án hatályos) 11.§ (2) bek. c) pontja és 21/C.§-a a Vht. 52.§ (g) és 54.§ (1) bek. g) pontjával együtt alkalmazva olyan követelések tekintetében engedik meg végrehajtás továbbfolytatását, mely követelések (a teljesítés előtt) nem lejártak, a teljesítést követően pedig a teljesített csődegyezségekre tekintettel már nem érvényesíthetőek. (Arról, hogy miért nem lejártak illetve érvényesíthetőek ezek a követelések, eredeti panaszunk 15. pontjában írtunk részletesen.) Vagyis olyan követelésekre nézve folytatódik a végrehajtás, amelyek tekintetében a végrehajtás alapvető feltételei hiányoznak (Vht. 13.§ (1) bek. a) és c) pont), azaz végrehajtás egyáltalán nem lenne folytatható. A hivatkozott jogszabályi rendelkezések tehát ellentmondanak egymásnak, ez pedig sérti a jogbiztonságnak az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdéséből levezethető követelményét. A jogszabályoknak a 14. pontban is leírtak alapján világosaknak, egyértelműeknek, működésüket tekintve kiszámíthatóaknak és előreláthatóaknak kell lennie,

hogy mindenki, akit érintenek, tisztában lehessen a jogi helyzettel, ahhoz igazíthassa döntését és magatartását, s számolni tudjon a jogkövetkezményekkel. Ezeknek a követelményeknek az egymásnak ellentmondó jogszabályok nem felelnek meg.

- (23) Ahogy az Indítványozó eredeti panasza 25. pontjában írta, az érintett jogszabályok koherenciájának hiányát a jogalkotó is érzékelte (lásd 2011. évi CXCVII. tv. általános indoklása) és a Cstv.-t időközben az előző pontban foglalt álláspontnak megfelelően módosította. (A Cstv. 2012.03.01-től beiktatott 21/A.§ (4) bekezdése kifejezetten tartalmazza, hogy a szünetelő végrehajtási eljárások a csődegyezségben foglalt teljesítéséig illetve a csődegyezségben foglalt teljesítési határidő leteltéig szünetelnek, a végrehajtási eljárás folytatását a csődeljárásba bejelentkezett hitelező kérheti az őt a csődegyezség alapján megillető összegre.)
- (24) A Dsz. 3.§-a, 7.§ (1) bekezdése és 8.§ (1) bekezdése az Indítványozó álláspontja szerint ellentétes a Vht. 254.§ (3) bekezdésével. A Vht. 254.§ (3) bekezdés szerint a munkadíj a végrehajtási ügyértékhez vagy az eljárásra fordított időhöz, továbbá az elvégzett eljárási cselekményekhez igazodik, azaz akár az ügyérték, akár az eljárásra fordított idő alapján kerül megállapításra a munkadíj, az az elvégzett eljárási cselekményekhez arányosítandó. A Dsz. alapján a munkadíj vagy az ügyérték vagy az eljárásra fordított idő alapján kerül megállapításra, a Dsz. arányosításról nem rendelkezik. Ahogy a 21. pontban foglaltakban kifejtettük, az egymásnak ellentmondó jogszabályok nem felelnek meg a jogbiztonság Alaptörvény B. cikk (1) bekezdéséből levezethető követelményének. Az alapvető jogok biztosa is több jelentésében kifejtette, hogy a végrehajtó díjának és költségeinek az ügy értékéhez viszonyított aránytalansága önmagában alkalmas arra, hogy a jogbiztonság (és az annak részét képező tisztességes eljárás) alkotmányos követelményével összefüggésben visszásságot okozzon (AJB-2010/2013 sz. ügyben tett jelentés, AJB-1876/2011 sz. ügyben tett jelentés, AJB-4756/2012 sz. ügyben tett jelentés).
- (25) A Dsz. kifogásolt rendelkezéseinek (az arányosítási lehetőség hiánya miatti) Vht. 254.§ (3) bekezdésébe való ütközése ellentétes az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésében foglaltakkal is, miszerint miniszteri rendelet törvénnyel nem lehet ellentétes. A kifogásolt rendelkezések alaptörvény-ellenessége tehát ezen okból is megállapítható.
- (26) Amennyiben éppen a jogszabályok hierarchiájára tekintettel nem lenne megállapítható a normakollízió a Dsz. kifogásolt rendelkezései és a Vht. 254.§ (3) bekezdése között, úgy a jogbiztonság azáltal sérül, hogy a hivatkozott jogszabályhelyek nem felelnek meg a normavilágosság követelményének: az ellentétes bírósági gyakorlatból is következőleg a Vht. 254.§ (3) bekezdése nem világos, nem egyértelmű, a jogalkalmazó számára nem felismerhető a normatartalma illetve eltérő értelmezésre ad módot. Ennek következtében a norma hatását tekintve kiszámíthatatlan, előre nem látható helyzetet teremt a címzettek számára.
- (27) Tisztességes eljárás csak egyértelmű, kiszámítható, világos eljárási szabályok alapján lehetséges. Az egymásnak ellentmondó, nem egyértelmű, nem világos eljárási jogszabályok ezért ellentétesek a tisztességes eljárás Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből eredő követelményével is.
- (28) A tisztességes eljárás követelményét sérti továbbá az is, hogy a Dsz. 8.§ (1) bekezdésben foglalt számítási módot alkalmazva a végrehajtó munkadíja (és ezen keresztül költségigénye) bizonyos esetekben az elvégzett munkához és az ügy értékéhez viszonyítva aránytalanul magas lehet. (A konkrét esetben négy(!) végrehajtási jog bejegyzéséért illetné meg a végrehajtót összesen kb. 6,1 millió Ft munkadíj, költségátalány és behajtási jutalék.). Sérti a tisztességes eljárás követelményét az is, hogy a Dsz. hivatkozott rendelkezései olyan esetekben is (teljes mértékű) díjazásra (beleértve a végrehajtási jutalékot is) jogosítják fel a végrehajtót, amikor az adós teljesítése teljes egészében a végrehajtási eljárás keretén kívül, a követelések kiegyenlítésére irányuló más eljárásban, azaz a csődeljárásban került sor. Ráadásul az adós a csődeljárásban a követelések kielégítésének elősegítésében részt vevő személy, azaz a vagyonfelügyelő felé

szintén díj fizetésére köteles, amennyiben azt nem fedezik a hitelezői nyilvántartásbavételi díjak (a konkrét esetben a vagyonsfelügyelői díj nettó 15.689.963 Ft volt, amelyből a hitelezői nyilvántartási díj-befizetések csupán 1.257.189 Ft-ot fedeztek, a többit az Adósnak kellett megfizetnie). Vagyis a hitelezői követelések kielégítésében történő közreműködésért az adósnak kétfelé, mind a vagyonsfelügyelő, mind pedig a végrehajtó felé teljes díjat kell fizetnie, holott a végrehajtó adott esetben a hitelezői követelések kielégítéséhez semmilyen cselekménnyel nem járult hozzá. Ezen rendelkezések visszássága különösen kirívó a konkrét esetben, amikor is a csődeljárás elrendelését megelőzően a végrehajtó részéről *semmilyen* végrehajtási cselekmény nem történt, nem is történhetett, mivel a végrehajtási eljárásról még tudomást sem szerzett, azaz végrehajtó előtti szakba el sem jutott. A tisztességes eljárás követelménye megkívánja azokat az eljárási garanciákat, melyek alapján az eljárásban résztvevő felek költségei illetve díjazása kiszámítható, arányos és ésszerű szabályok szerint kerüljenek megállapításra.

- (29) A 26. és 27. pontban foglaltakat fentebb hivatkozott jelentéseiben az alapvető jogok biztosja is megállapította már és mindannyiszor felkérte az illetékes minisztert (mindaddig eredménytelenül), hogy vizsgálja felül a Dsz. teljes díjrendszerét.

A kifogásolt bírói döntés(ek) alkotmányellenessége

- (30) A Váci Városi Bíróság 16. sz. végzésével a moratórium ideje alatt szüntette meg a végrehajtás felfüggesztését, rendelte el a végrehajtás folytatását, értesítette erről a végrehajtót és küldte meg neki a bekapcsolódás tárgyában hozott végzéseket. A szünetelés alatt azonban eljárási cselekményeket, különösen a végrehajtás foganatosítása körébe eső cselekményeket (ilyen a végrehajtható okirat megküldése a végrehajtónak, melyet a Vht. egyértelműen a végrehajtás foganatosításának szabályai között szabályoz) nem lehetett volna joghatályosan végezni, így a végrehajtási ügy a végrehajtó előtti szakaszba el sem juthatott volna. Sem a támadott első-, sem a támadott másodfokú határozat nem foglalkozott (az erre irányuló kérelem ellenére sem) ezzel a kérdéssel, ami ellentétes a tisztességes eljárásra és a jogorvoslati jogra vonatkozó alaptörvényi rendelkezésekkel (Alaptörvény, XXVIII. cikk, (1) és (7) bekezdés). A tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslati joghoz fűződő jog nemcsak azt követeli meg, hogy a jogorvoslat lehetősége legyen nyitott mindenki számára, akinek az (érdemi) bírósági döntések vélt vagy valós jogát, jogos érdekét sértik, hanem azt is, hogy a kifogásolt jogsérelmet a jogorvoslati szervek meg is vizsgálják, meg is ítélik és döntésükről, valamint azok indokairól a feleket tájékoztassák. Ellenkező esetben a meglévő jogorvoslati jog teljesen kiüresíthető lenne, értéktelenné válna.
- (31) Az adós csődeljárása csődegyezséggel zárult, a fizetési kötelezettségei a jogerősen jóváhagyott csődegyezésben meghatározott időpontokban voltak esedékesek. A csődegyezésben foglalt teljesítési határidők eredménytelen lejártaig illetve a csődegyezés teljesítését követően a végrehajtás nem volt folytatható, hiszen hiányzott a végrehajtás alapvető feltétele, a követelés lejátsága. Ugyanakkor a Cstv. 11.§ (2) bek. c) pontja, 21/C.§-a, a Vht. 52.§ (g) és 54.§ (1) bek. g) pontja és a Vht. 13.§ (1) bek. c) pontja egymásnak ellentmondó rendelkezései a Végzések tanúsága szerint alkalmasak arra, hogy a bíróságok olyan értelmezésre jussanak belőle, hogy a csődegyezséget jóváhagyó bírói végzés közzétételével a végrehajtás folytatható. Az Alaptörvény 28. cikke alapján azonban a bíróságoknak a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával összhangban kell értelmezniük és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezniük, hogy azok a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. A csődeljárás célja a hitelezőkkel való csődegyezés megkötése és ezáltal a piaci követelményeknek éppen meg nem felelő vállalkozás oly módon való újjászervezése, hogy az képes legyen visszailleszkedni az üzleti élet rendjébe. A sikeres csődeljárásnak nyilvánvalóan az a célja, hogy a hitelezői követelések kielégítettnek minősüljenek, amennyiben az adós a csődegyezésben foglaltaknak eleget tesz. A csődegyezésben foglalt határidők lejárta előtt a

csődegyezséggel érintett követelésre vonatkozó végrehajtás folytatása ellentétes a csődegyezségben foglaltakkal, hiszen nem veszi figyelembe a felek csődegyezségben foglalt és bíróság által jogerősen jóváhagyott megállapodását. A végrehajtás csődegyezsége tekintet nélküli továbbfolytatása sérti a csődegyezségben részt vett többi hitelező érdekét is, hiszen ezzel veszélyezteti az ő követelésük csődegyezség szerinti megtérülését is. A csődeljárás célja kifejezetten a fizetése képtelen vagy fizetése képtelenséggel fenyegető helyzetbe került vállalkozások talpra állítása, mely célt megghiúsítja, ha sikeres és teljesített csődegyezség ellenére a végrehajtások továbbfolytatódhatnak. A végrehajtás továbbfolytatása a csődegyezségben foglalt teljesítési határidők előtt illetve a csődegyezségben foglaltak teljesítése ellenére tehát ellentmond a Cstv. céljának és a józan észnek is. Így a kifogásolt bírói döntések, amelyek szerint a csődegyezséget jóváhagyó végzés közzétételével a végrehajtás továbbfolytatása jogszerű volt, ellentétes az Alaptörvény 28. cikkével.

- (32) Ugyan a Vht. 254.§ (3) bekezdése és a Dsz. kifogásolt rendelkezései egymásnak ellentmondóak és nem felelnek meg a normavilágosság követelményének sem, az Alaptörvény 28. cikkében foglalt értelmezési alapelvek alapján – azaz a jogszabály céljából és abból kiindulva, hogy a jogszabályok a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak – az eljáró bíróságoknak lehetőségük lett volna arra, hogy az Alaptörvénynek, a jogbiztonság és tisztességes eljárás követelményének megfelelő döntést hozzanak. Ahogy erre van is példa, azaz BDT2010.2190 sz. döntés, amely a Vht. 254.§ (3) bekezdésére támaszkodva kimondta, hogy akár az ügyérték, akár az eljárásra fordított idő alapján kerül megállapításra a munkadíj, mindkét esetben szükséges annak az elvégzett eljárási cselekményekhez történő hozzáigazítása. Azonban a Végzések (a többségi bírói gyakorlathoz hasonlóan) ezt az arányosítást nem végezték el.

Az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme

- (33) A hivatkozott alaptörvény-ellenes jogszabályhelyek alkalmazása, valamint alaptörvény-ellenes Végzések folytán az Indítványozó tisztességes bírói eljáráshoz fűződő alaptörvényi joga sérült. A tisztességes eljáráshoz fűződő jog fakad egyrészt a jogállamiság elvét kimondó alaptörvényi rendelkezésből (B. cikk (1) bek.), másrészt a XXVIII. cikk (1) bekezdéséből is.
- (34) Nem felel meg a tisztességes eljárás követelményének az olyan eljárás, amelyben alkalmazott jogszabályok egymásnak ellentmondanak (lásd a hivatkozott Cstv. és Vht.-szabályok illetve Vht. és Dsz.-szabályok ellentéte), nem világosak, nem egyértelműek, működésüket tekintve nem kiszámíthatóak és előreláthatóak (lásd a végrehajtói munkadíjról rendelkező, hivatkozott Vht. és Dsz.-szabályokat). Sérti a tisztességes eljárás követelményét az is, hogy a Vht. és a Dsz. hivatkozott rendelkezéseinek alkalmazása folytán a Végzések összesen 6.096.081 Ft munkadíj, költségátalány és behajtási jutalékra jogosítják fel a végrehajtót, holott
- (35) – a végrehajtó tevékenysége mindössze négy végrehajtási jog bejegyzésére korlátozódott;
- (36) – a hitelező követelése még mielőtt bármiféle végrehajtási cselekményre sor kerülhetett volna a végrehajtó részéről, csődeljárás keretében térült meg,
- (37) – aki a hitelezői követelések csődegyezséggel történő megtérülésének elősegítésében közreműködött, az a vagyonfelügyelő volt, aki a jogszabályok alapján szintén igényt tarthatott nettó 15.689.963 Ft vagyonfelügyelői díjra, amelynek döntő részét szintén az Adós viselte.
- (38) A kirívóan magas összegű, a kifejtett munkavégzéssel arányban nem álló és így a közfelfogás számára elfogadhatatlanul magas összegű munka- és sikerdíj sérti a társadalom értékítéletét, a tisztességes eljáráshoz fűződő jogot. Ugyancsak sérti a tisztességes eljáráshoz fűződő jogot, hogy a Végzések nyomán a hitelezői követelések megtérülésében történő közreműködésért másodszor is díjat kell fizetnie az Adósnak, holott azt egyszer a ténylegesen közreműködő vagyonfelügyelőnek már megfizette.

- (39) A Végzések (az erre irányuló kérelem ellenére sem) foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy miként kerülhettek sorra a moratórium miatti szünetelés alatt eljárási cselekmények, különösen a végrehajtás foganatosítása körébe eső cselekmények, hogy juthatott el a moratórium alatt a végrehajtási ügy a végrehajtó előtti szakaszba. Az eljáró bíróságoknak ezzel a mulasztásával sérült az Indítványozó tisztességes eljárásra és a jogorvoslati jogra vonatkozó alaptörvényi joga.
- (40) Ugyancsak sérült az Indítványozó tisztességes eljáráshoz fűződő alaptörvényi joga azáltal, hogy az eljáró bíróságok az alkalmazott hivatkozott Cstv., Vht. és Dsz.-rendeleteket nem elsősorban azok céljával összhangban és azt feltételezve értelmezték, hogy azok a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. A vonatkozó Cstv.- és Vht.-rendeleteket a csődeljárás céljával ellentétesen értelmezték és a tényleges tevékenységet csak minimális mértékben végző végrehajtó részére a közfelfogás számára elfogadhatatlanul magas, a kifejtett munkavégzéssel arányban egyáltalán nem álló, a társadalom értékítéletét súlyosan sértő díjigény alapoztak meg, ami az Indítványozó tisztességes eljáráshoz fűződő jogát súlyosan sérti.
- (41) Az Alkotmánybíróság (korábbi gyakorlatával ellentétben) jelenleg nem tekinti a jogforrási hierarchia sérelmét olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amely alapot adna alkotmányjogi panaszra, így azokat a kérelmeket, amelyek pusztán a sérelmezett jogszabály magasabb jogszabályba ütközését állítják, az Alaptörvény más rendelkezésének sérelme nélkül, érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Az Alkotmánybíróság (szintén korábbi gyakorlatával ellentétben) jelenleg ugyanígy visszautasítja azokat az alkotmányjogi panaszokat, amelyek a normavilágosság, a jogbiztonság sérelmét önmagában és nem valamely az Alaptörvényben biztosított joggal összefüggésben kérték megállapítani. Az Alkotmánybíróság ezenkívül 2015. június 22-én kelt levelében arra is felhívta az Indítványozó figyelmét, hogy az Alaptörvény 28. cikke sem tekinthető az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának. Az Indítványozó álláspontja szerint az Abtv. 26.§ (1) bekezdése illetve 27. §-a szerinti eljárásnak (egyéb feltételek teljesülése mellett) a következő két feltétel együttes fennállása esetén van helye: (i) alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása illetve alaptörvény-ellenes bírói döntés folytán (ii) az Indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérült. Ennek megfelelően kétségtelen, hogy az említett panaszeljárások lefolytatására csak abban az esetben kerülhet sor, ha Alaptörvényben biztosított joga sérült a kifogásolt bírósági eljárások következményeként a kérelmezőnek. Az Indítványozó álláspontja szerint ugyanakkor az első feltétel, azaz a kifogásolt jogszabály illetve döntés alaptörvény-ellenességének megállapítása körében az Alaptörvény más rendelkezése is felhívható. E körben tehát nemcsak Alaptörvényben biztosított jogra lehet hivatkozni, hanem bármely alaptörvényi rendelkezésre – mindaddig, amíg ez az alaptörvény-ellenesség a kérelmező Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét is okozza, vagyis a második feltételt is kiváltja. Az e pont elején írtak szerint is a jelenlegi alkotmánybírósági gyakorlat csak azt zárja ki, hogy egyedül a jogforrási hierarchia vagy a jogbiztonság sérelmére történő hivatkozás miatt panaszeljárás legyen lefolytatható. Ugyanakkor ha a jogforrási hierarchia vagy a normavilágosság, jogbiztonság sérelme az Alaptörvényben biztosított jog sérelmével is jár, úgy a panaszeljárás lefolytatásának nincs akadálya.
- (42) Az Indítványozó tisztában van vele, hogy az Alkotmánybíróság álláspontja szerint sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti „szuperbíróság” szerepébe lépjen és hagyományos, negyedfokú jogorvoslati fórumként járjon el. (A kérdéses elsőfokú Végzés kapcsán egyébként csak egyfokú jogorvoslat biztosított.) Az Indítványozó azonban nem az eljáró bíróságok vélt vagy valós téves jogértelmezésének felülvizsgálatát kéri az Alkotmánybíróságtól, hanem a Végzések alkotmányossági szempontok szerinti felülvizsgálatát, különös tekintettel arra, hogy az Indítványozó által kifogásolt jogszabályhelyek alaptörvény-ellenességét az alapvető jogok biztosa a hozzá beérkezett panaszok és saját átfogó vizsgálata alapján is már többször is megállapította.

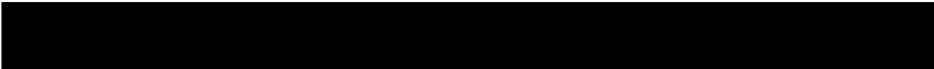

A kérelemmel szemben az Abtv. 52.§ (1b) bekezdés alapján támasztott egyéb követelmények

- (43) A kérelemmel szemben az Abtv. 52.§ (1b) bekezdés alapján támasztott egyéb tartalmi követelmények tekintetében hivatkozunk az eredeti beadványunkban foglaltakra.
- (44) Az Indítványozó az Alkotmánybíróság előtti eljárásra két ügyvédi irodát hatalmazott meg. Az 2015.06.01-jén kelt alkotmányjogi panaszt benyújtó ügyvéd nyári szabadságára tekintettel a jelen kiegészítést – a meghatalmazás alapján szintén önálló képviseleti joggal felruházott – másik meghatalmazott ügyvédi iroda nyújtja be.

Budapest, 2015. augusztus 5.

Tisztelettel:

indítványozó

Melléletek

7. sz. melléklet: meghatalmazás és cégkivonat